

Î N C H E I E R E

23 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Dumitru Mardari
Maria Ghervas

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Nadejda Smoleaneț și Iurie Smoleaneț,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Nelei Carimova, succesorul în drepturi a lui Greșnicov Andrei, împotriva Nadejdei Smoleaneț și Iurie Smoleaneț, intervenient accesoriu Consiliul municipal Chișinău cu privire la recunoașterea dreptului de folosință asupra terenului și obligarea de a nu crea obstacole în folosirea bunului imobil,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2014, prin care a fost admis apelul declarat de către Carimova Nelea, casată hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 25 noiembrie 2011 și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă și împotriva deciziei suplimentare a Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2014, prin care au fost încasate cheltuielile de judecată,

c o n s t a t ă :

La 06 iunie 2005, Greșnicov Andrei a depus cerere de chemare în judecată împotriva Nadejdei Smoleaneț și Iurie Smoleaneț, intervenient accesoriu Consiliul municipal Chișinău cu privire la recunoașterea dreptului de folosință asupra terenului și obligarea de a nu crea obstacole în folosirea bunului imobil.

În motivarea acțiunii a indicat că în temeiul contractului de donație nr. 1-885 din 24 iunie 1966, dânsul a primit în proprietate de la Grigore Smoleaneț 1/2 cotă-parte din casa de locuit nr. 33, situată în mun. Chișinău, str. M. Eminescu (în prezent N. Costin) cu suprafața de 41,1 m.p.

Susține că conform hotărârii Comitetului Executiv al raionului Frunze nr. 1/6.2 din 27 ianuarie 1986, a fost recunoscut dreptul lui asupra anexei la casa de locuit nr. 33, situată în mun. Chișinău, str. N. Costin, format din antreul nr. 9 cu suprafața de 4,6 m.p., bucătăria nr. 10 cu suprafața de 6,8 m.p., anexei a3 cu suprafața de 1,9 x 3,2 m, garajul nr. 9 cu suprafața de 3,5 x 6,4 m, beciul cu suprafața de 3,15 x 2, 45 m și bucătăria de vară nr. 2 cu suprafața de 4,45 x 3,7 m, respectiv, suprafața totală a imobilului constituie 209,5 m.p.

Menționează că reieșind din planul cadastral al Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău, casa de locuit și anexele acestuia, sunt amplasate pe un teren cu suprafața de 557 m.p.

Consideră că deoarece deține în proprietate ½ cotă-parte din casa de locuit, deține dreptul de proprietate și asupra ½ cotei-părți din terenul aferent casei de locuit.

Solicită recunoașterea după sine dreptului de proprietate asupra ½ cotei-părți din terenul aferent casei de locuit situate în mun. Chișinău, str. N. Costin 33.

La 13 octombrie 2013, Greșnicov Andrei a decedat, iar prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 24 aprilie 2007, în calitate de succesor în drepturi a fost admisă Nelea Carimova și atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Consiliul municipal Chișinău.

La 01 octombrie 2007, Nelea Carimova a depus cerere de modificare a cerințelor, solicitând stabilirea modului de folosire a ½ cotă-parte din terenul aferent casei de locuit situată în mun. Chișinău str. N. Costin 33 și obligarea pârâților de a nu crea obstacole în exercitarea dreptului de folosire asupra acestui teren.

La 02 septembrie 2008, Nelea Carimova a depus o cerere de concretizare a cerințelor, solicitând evacuarea Nadejdei Smoleaneț și Iurie Smoleaneț de pe cota-parte a terenului ce îi aparține, demolarea construcțiilor neautorizate de pe acest teren, obligarea pârâților de a nu crea obstacole în folosirea lotului de teren și încasarea de la Nadejda Smoleaneț și Iurie Smoleaneț în beneficiul său a cheltuielilor de judecată în sumă de 5165,46 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 17 septembrie 2008, acțiunea a fost admisă, fiind stabilit modul de folosire a terenului aferent imobilului situat mun. Chișinău, str. Nicolai Costin 33 și a atribuit Nelei Carimova și membrilor familiei sale lotul de teren partea 1, varianta II, conform raportului de expertiză nr. 1396 din 16 iunie 2008, iar partea 2, varianta II a fost lăsată în folosință comună Nadejdei Smoleaneț, Iurie Smoleaneț și membrilor familiei acestora.

Au fost evacuați Nadejda Smoleaneț și Iurie Smoleaneț împreună cu bunurile sale și membrii familiei lor de pe lotul de teren partea 1, varianta II conform raportului de expertiză nr. 1396 din 16 iunie 2008, teren atribuit în folosință Nelei Carimova și membrilor familiei sale cu aducerea lotului la poziția inițială.

Au fost obligați Nadejda Smoleaneț și Iurie Smoleaneț să demoleze, pe cont propriu, construcțiile aferente, construite samavolnic, inclusiv cu evacuarea deșeurilor de pe lotul de teren partea 1, varianta II, conform raportului de expertiză nr. 1396 din 16 iunie 2008, teren atribuit în folosință Nelei Carimova și membrilor familiei sale cu aducerea lotului la poziția inițială.

Au fost obligați Nadejda Smoleaneț și Iurie Smoleaneț să nu creeze obstacole Nelei Carimova în folosirea lotului de teren partea 1, varianta II conform raportului de expertiză nr. 1396 din 16 iunie 2008, teren atribuit în folosință Nelei Carimova și membrilor familiei sale, fiind încasat în mod solidar de la Nadejda Smoleaneț și Iurie Smoleaneț în beneficiul Nelei Carimova cheltuielile de judecată în mărime de 5165,46 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2009, a fost respins apelul declarat de către Nadejda Smoleaneț și menținută hotărârea primei instanțe.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 02 decembrie 2009, a fost admis recursul declarat de către Nadejda Smoleaneț, casată decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și restituită pricina spre rejudecare la Judecătoria Buiucani mun. Chișinău în alt complet de judecată.

În cadrul rejudecării pricinii, Nelea Carimova, reprezentată de avocatul Petru Chitaev, a depus cerere de modificare a cerințelor, solicitând recunoașterea dreptului de folosință asupra ½ cotă-parte din terenul aferent casei de locuit situată în mun.

Chișinău, str. N. Costin 33 și în hotarele stabilite în raportul de expertiză suplimentară și obligarea Nadejdei Smoleaneț și Iurie Smoleaneț să nu creeze obstacole în folosirea terenului aferent casei de locuit menționate.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 25 noiembrie 2011, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2014, a fost admis apelul declarat de către Carimova Nelea, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă, fiind recunoscut dreptul de folosință a Nelei Carimova asupra ½ cotă-parte din terenul aferent casei de locuit situat în mun. Chișinău, str. N. Costin 33, cu suprafața de 308 m.p. în hotarele prevăzute pentru partea I din Raportul de expertiză nr.1007 din 12 iunie 2012, potrivit căruia: Părții I i se atribuie sectorul de teren marcat cu punctele 1-2-3-4-5-6-7-8-9-9a-10-11-12-12-14-15-16-17-18-1 (colorat pe planul lotului a anexei 1 cu culoare albastră) cu suprafața de 308 m.p.

Prin decizia suplimentară a Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2014, au fost admise parțial cerințele Nelei Carimova, reprezentată de către avocatul Chitaev Petru, fiind încasat de la Nadejda Smoleaneț și Iurie Smoleaneț în beneficiul Nelei Carimova cheltuielile de judecată în sumă de 8987 lei, în rest cerințele au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

În motivarea deciziei instanța de apel a invocat prevederile art. 347 alin.(1) din Cod civil și pct. 8 din Regulamentul cu privire la modul de transmitere în proprietate privată a loturilor de pământ de pe lângă casa în localitățile urbane aprobat prin Hotărârea Guvernului al RM nr. 948 din 21 septembrie 1998, care reglementează aspecte ce țin de folosința bunului proprietate comună pe cote-părți și modul de transmitere în proprietate privată a loturilor de pământ de pe lângă casă în localitățile urbane.

Cu referire la prevederile la normelor citate și în coraport cu materialele pricinii instanța de apel a constatat drept eronate concluziile primei instanțe, susținute de intimat precum că, stabilirea cotelor ideale deținute de către coproprietari în terenul litigios ține de competența exclusivă a organului administrației publice locale și nici de cum a instanței de judecată, deoarece competența exclusivă a organului administrației publice locale în domeniul funciar este atribuirea terenurilor pentru construcții, pe când la caz nu se solicită atribuirea unui teren pentru construcția casei de locuit, dat fiind că terenul aferent în litigiu a fost atribuit pentru construcția încă în anul 1958, prin Contractul nr. 20/58 din 26 mai 1958.

Totodată, instanța de apel a indicat că din motivul că intimații refuză benevol cu toți coproprietarii a bunului să se adreseze la organul administrației publice locale cu cererile privind privatizarea terenului aferent litigios și deoarece apelantul nu este proprietarul a cotei-părți din terenul respectiv, nu are posibilitate să solicite împărțirea lotului în natură, fiind astfel nevoit să se adreseze în instanța de judecată cu cererea respectivă.

La 04 aprilie 2014, Nadejda Smoleaneț și Iurie Smoleaneț au declarat recurs nemotivat împotriva deciziei instanței de apel.

La 12 august 2014, Nadejda Smoleaneț și Iurie Smoleaneț, au depus recurs cu invocarea motivelor de fapt și de drept a acestuia, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei și a deciziei suplimentare a instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului au invocat dezacordul cu deciziile instanței de apel, considerând-o ilegală, neîntemeiată și emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural și că la caz nu au fost elucidate pe deplin circumstanțele pricinii în fond, iar circumstanțele considerate de prima instanță ca fiind stabilite nu au fost combătute, ne fiind demonstrate și dovedite prin alte mijloace probatorii concludente de către instanța de apel.

De asemenea indică că, instanța de apel la emiterea deciziei și-a permis exces de competență, stabilind modul de folosință asupra terenului parțial ocupat samavolnic, impunând astfel organul administrației locale în situația de necesitatea de a legitima terenul menționat.

Susține că prima instanță la emiterea hotărârii corect a reținut faptul că nu poate fi dispus modul de folosire a unui lot de teren în lipsa deciziei proprietarului funciar de atribuire lotului în natură în lipsa hotarelor fixe, deoarece, aprecierea hotarului lotului de teren ține exclusiv de competența proprietarului funciar și nici nu poate fi însușite de către instanța de judecată a dreptului organului administrației publice locale.

Menționează că prima expertiză emisă în anul 2006, a constatat suprafața terenului litigios cu suprafața de 565 m.p., a doua expertiză a indicat că suprafața terenului este de 616 m.p., după care intimata în cererea de concretizarea cerințelor a menționat că lotul de teren supus divizării are suprafața de 557 m.p.

Insistă că ultima expertiză ilegal a inclus samavolnic și parcela de teren deținută de către Smoleaneț Iurii, deoarece, în urma acestei extinderi neautorizate lotul de teren nu poate fi cu suprafața de 616 m.p., fapt ce încă o dată dovedește legitimitatea hotărârii primei instanțe, deoarece, neavând decizia de apreciere a hotarelor fixe a lotului de teren și cotele fixe de imobil nici o hotărâre judecătorească nu poate fi corectă.

La fel consideră greșită și soluția instanței de apel cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată, deoarece intimata nu a prezentat probe cu privire la cheltuielile de judecată al căror compensare li se cuvine în acest sens și nu a dat explicații în cadrul examinării pricinii în fond, din care motive instanța de judecată nu a omis să se expună, urmând că cu aceste cerințe intimații să se adreseze în procedura general separată.

Mai invocă că în cadrul examinării pricinii în prima instanță, la materiale pricinii a fost anexată hotărârea Judecătoriei raionului Frunze din 1972, privind stabilirea modului de folosință a terenului situat în mun. Chișinău, str. N. Costin 33, între aceleași părți având același obiect, însă, instanța de apel la emiterea deciziei a omis să aplice această probă, deoarece, această decizie dictează necesitatea încetării procesului în temeiul art. 265 alin. b) CPC, fiind ignorate cererile de reclamare a probelor ridicate din arhiva dosarului dat de ambele instanțe.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Nadejda Smoleaneț și Iurie Smoleaneț este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care

instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Nadejda Smoleaneț și Iurii Smoleaneț nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurrentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Nadejda Smoleaneț și Iurii Smoleaneț asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Nadejda Smoleaneț și Iurii Smoleaneț ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de către Nadejda Smoleaneț și Iurie Smoleaneț se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Dumitru Mardari

Maria Ghervas